

บทที่ 2

การขับเคลื่อน มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย

ฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ ได้รับทราบเรื่องราวการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) น้ำอ่าง ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน จ.อุดรดิตถ์ ที่แสดงความประสงค์จะมอบที่ดินสาธารณประโยชน์ประมาณ 1,800 ไร่ ให้กับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ตั้งปี พ.ศ. 2545-2546 เป็นต้นมา ซึ่งในขณะนั้น ผู้เขียนมีโอกาสเข้าประชุมสภามหาวิทยาลัยแทนคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ (ขณะนั้นคือ ศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ) ในฐานะกรรมการสภามหาวิทยาลัย และต่อมาผู้เขียนก็ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ และประธานยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม ตลอดจนดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งต้องรับผิดชอบโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน จึงทำให้ผู้เขียนมีความเกี่ยวข้องกับโครงการนี้ มาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงที่ ศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ เป็นอธิการบดี

สำหรับข้อมูลการแสดงความประสงค์ที่จะมอบที่ดินสาธารณประโยชน์ประมาณ 1,800 ไร่ ให้กับมหาวิทยาลัยปลายสมัยที่ 2 ของรองศาสตราจารย์สุมนทนา พรหมบุญ เป็นอธิการบดี โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญ ทองโรจน์ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายแผนและพัฒนาในขณะนั้น มีสาระตามความเห็นของผู้เขียนที่ควรบันทึกไว้ ณ ที่นี้คือ

ประการแรก แนวคิดของที่ประชุมกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยขณะนั้นยังเป็นแนวคิดของมหาวิทยาลัย กระแสหลัก ยังไม่มีแนวคิดสร้างพื้นที่ใหม่ในแนวมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชนที่เป็นการศึกษาแบบทางเลือก

ประการที่สอง ด้วยฐานความคิดจากประการแรก ทำให้หลายฝ่ายคิดถึงภาพการขยายตัวแบบ มศว องค์กรฯ ที่จะต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนับพันล้านบาทเป็นตัวตั้ง ในขณะที่ประเทศชาติในขณะนั้น ก็ยังอยู่ในห้วงเวลาของภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ จึงทำให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในขณะนั้น จำเป็นต้องมีข้อสรุปออกมาว่า มศว ยังไม่มีความพร้อม

ประการที่สาม มีความติดขัดในเรื่องของข้อกฎหมายระหว่างหน่วยงานความรับผิดชอบของรัฐด้วยกันเอง

แต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรรกวิน คณบดีคณะสังคมศาสตร์ในขณะนั้น ได้อภิปรายตัดทอนการปฏิเสธการรับมอบที่ดินจากชุมชนเพื่อหาทางพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัย ทั้งในระดับที่ประชุมกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และที่ประชุมกรรมการสภามหาวิทยาลัย จึงส่งผลให้เรื่องราวดังกล่าว ดำคาต่อมาจนถึง ศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ ขึ้นดำรงตำแหน่งอธิการบดี จึงผลักดันขับเคลื่อนให้มีการดำเนินการต่อ

และเพื่อให้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ผู้เขียนจึงขอคัดลอกรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สมัยรองศาสตราจารย์สุมนทนา พรหมบุญ เป็นอธิการบดี ครั้งที่ 1/2546 วันพุธที่ 8 มกราคม 2546 วาระพิจารณาที่ 4.7 เรื่อง ผลการตรวจสอบที่ดินองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ พร้อมมติดังต่อไปนี้...

ผลการตรวจสอบที่ดินองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์

รองอธิการบดีฝ่ายแผนและพัฒนา รายงานว่า นายศิริพันธ์ คำพวง ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ มีความประสงค์จะมอบที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ ให้กับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษานั้น มหาวิทยาลัยได้นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานอธิการบดี เมื่อเดือนพฤษภาคม 2545 ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ฝ่ายแผนและพัฒนาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับพื้นที่ว่าอยู่ตรงส่วนใดของจังหวัดสภาพพื้นที่เป็นอย่างไร ถ้ามหาวิทยาลัยรับมอบที่ดินผืนนี้แล้ว มหาวิทยาลัยจะใช้ประโยชน์อะไร มีแผนรองรับอย่างไร ในการนี้ฝ่ายแผนและพัฒนาได้ประสานกับนายมรกต อาริยะ ประธานโครงการศูนย์อุตรดิตถ์ศึกษา และได้เดินทางไปสำรวจพื้นที่พร้อมกับผู้ร่วมเดินทางในวันที่ 27-28 มิถุนายน 2545 สรุปผลสำรวจดังต่อไปนี้

1. ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ 27584 ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยแล้ง หมู่ 2 ตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ มีเนื้อที่ประมาณ 1,800 ไร่ เศษ เป็นที่ดินผืนใหญ่ ติดถนนสายเอเชีย (หมายเลข 11 เด่นชัย พิษณุโลก) และเส้นทางอื่นๆ อีกหลายเส้นทาง รวมทั้งอยู่ติดเส้นทางไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพียง 180 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวเมืองอุตรดิตถ์เพียง 20 กิโลเมตรเท่านั้น

2. ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ดินดังกล่าว โดยการมีหนังสือถึงหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

2.1 ป่าไม้จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อให้ตรวจสอบว่าเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนตามมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่

2.2 สำนักงานที่ดินจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อตรวจสอบที่ดินว่ายังมีพลเมืองใช้ร่วมกันอยู่หรือไม่ หน่วยงานใดเป็นผู้ดูแล

2.3 สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อตรวจสอบที่ดินว่าเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินหรือไม่

3. หน่วยงานทั้ง 3 หน่วยงานได้มีหนังสือตอบกลับมายังมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว และได้ส่งให้ฝ่ายวินัยและนิติการพิจารณาตรวจสอบหนังสือของส่วนราชการทั้งสามแห่งดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

3.1 ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ 27584 เนื้อที่ 1842-1-60 ไร่ เป็นที่สาธารณประโยชน์ป่าแดงห้วยลึก ประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันตั้งอยู่บนที่บ้านห้วยแล้ง หมู่ที่ 2 ตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ อยู่ในความดูแลรักษาของกระทรวงมหาดไทย ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง เป็นผู้ควบคุมดูแล

3.2 สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ประกาศกำหนดให้อำเภอดรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อ พ.ศ. 2531 ดังนั้นท้องที่ตำบลน้ำอ่าง อำเภอดรอน จึงอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่อยู่ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองตรอนฝั่งซ้ายที่กรมป่าไม้มอบให้ ส.ป.ก. และไม่อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

3.3 ที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองตรอนฝั่งซ้าย ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 215 (พ.ศ. 2510) เนื้อที่ 1579-3-60 ไร่ และอยู่ในเขตป่าไม้ถาวร ป่าคลองตรอนฝั่งซ้าย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2536 จำนวน 262-2-00 ไร่

3.4 กรณีที่การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และป่าไม้ถาวรเป็นเพียงกำหนดขอบเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ไม่มีผลการเพิกถอนพื้นที่ป่าไม้แต่อย่างใด

3.5 การมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ไม่มีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติเช่นกัน

3.6 เนื่องจากที่ดินแปลงดังกล่าว เป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตป่าไม้ถาวร มีองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง เป็นผู้ดูแลรักษา ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยประสงค์จะเข้าใช้ประโยชน์จะต้องปฏิบัติตามระบบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2530 ออกตามความในมาตรา 13 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 โดยยื่นคำร้องต่ออำเภอก่อนท้องที่ ดังรายละเอียดในหนังสือของส่วนราชการ ทั้งสามแห่งที่แนบมาพร้อมนี้

อนึ่ง หลักเกณฑ์การขอใช้พื้นที่ตามระเบียบดังกล่าว มีขั้นตอนดังนี้

1. มหาวิทยาลัยจะต้องยื่นคำขอต่อนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ ท้องที่ที่ป่านั้น ตั้งอยู่ ตามแบบ ปส. 17

2. นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่เสนอคำขอดังกล่าว พร้อมทั้งให้ความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับคำขอใช้พื้นที่

3. ผู้ว่าราชการจังหวัดจะส่งให้เจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานป่าไม้ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือนักวิชาการป่าไม้ ออกตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งส่งเรื่องราวคำขอให้ป่าไม้ เขตท้องที่ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป ออกไปสุ่มตรวจสอบภายใน 15 วัน นับจากวันที่จังหวัดได้รับคำขอใช้พื้นที่

4. การพิจารณามีรายละเอียด ดังนี้

4.1 พิจารณาจำนวนพื้นที่ที่ขอ

4.2 ความจำเป็นและเหมาะสมแก่การใช้พื้นที่ตามวัตถุประสงค์

4.3 มีโครงการที่เสนอพร้อมคำขอ

4.4 กำหนดระยะเวลาตามความจำเป็นที่ต้องการใช้พื้นที่นั้น

การพิจารณาจากข้อ 4 โดยมีเงื่อนไขว่าต้องไม่เป็นพื้นที่ป่า ซึ่งใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ป่าไม้ และไม่อยู่ในพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นต้นลำธาร ชั้นที่ 1A ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้กำหนดขึ้นคุณภาพของกลุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528 และเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2529 และตามมติที่คณะรัฐมนตรีจะได้มีมติต่อไปด้วย

เมื่อได้ทำประกาศบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ได้ตามที่กรมป่าไม้เห็นสมควร จะใช้พื้นที่ได้ไม่เกิน 30 ปี

จากการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอนุญาตใช้ที่ดิน (นายเผอญ นิลพฤษ) กองการอนุญาตได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า รัฐบาลได้ปฏิรูประบบราชการ จึงแบ่งส่วนงานบางส่วนของกรมป่าไม้ออกไป 1 กรม คือ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ทำให้ป่าไม้อำเภอต้องถูกยุบไปตามระเบียบต่างๆ จึงต้องปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามภารกิจของหน่วยงาน ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยจะติดต่อประสานงานในเรื่องดังกล่าว จะต้องดำเนินการที่ป่าไม้จังหวัดเป็นการเบื้องต้น

5. ฝ่ายแผนและพัฒนา ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานอธิการบดี เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2545 ที่ประชุมฯ มีความเห็นดังนี้

5.1 ที่ดินไม่อยู่ในสภาพที่มหาวิทยาลัยจะรับมอบได้ทันที เนื่องจากยังเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งมีบางส่วนจัดเป็นป่าไม้ถาวร (262 ไร่)

5.2 นโยบายของรัฐยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการขยายหน่วยงาน เพราะยังไม่พ้นภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ

5.3 มหาวิทยาลัยยังไม่มีความพร้อมเพียงพอที่จะดำเนินการในขณะนี้

5.4 หากมหาวิทยาลัยสนใจที่จะเปิดดำเนินการในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ ก็สามารถทำได้ด้วยแนวทางอื่นๆ เช่น อาจดำเนินการเปิดการเรียนการสอนในสาขาที่มีความพร้อมและเป็นความต้องการของพื้นที่ในลักษณะเป็นโครงการ โดยไม่จำเป็นต้องรับมอบที่ดิน

5.5 ให้นำเสนอความเห็นดังกล่าวข้างต้น ต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้บริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาต่อไป

6. นายมรกต อารียะ ประธานโครงการสถาบันอุดรดิตถ์ศึกษา ผู้ประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง ได้จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดอุดรดิตถ์ เกี่ยวกับการขยายพื้นที่บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อประกอบการพิจารณาในการรับมอบและพัฒนาที่ดิน จากข้อมูลประชากร จำนวน 935 คน ที่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 97.72 เห็นด้วยที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะดำเนินการเปิดให้บริการ ดำเนินการสอนที่จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยเปิดสอนในสาขาที่เป็นความต้องการของประชาชน 4 ลำดับ ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ การศึกษา รัฐศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกตามลำดับ

จึงเสนอที่ประชุมพิจารณา

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติมอบให้คณบดีคณะสังคมศาสตร์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และผู้อำนวยการสถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา ร่วมกันพิจารณาว่าสามารถใช้ประโยชน์พื้นที่นี้ อย่างไรได้บ้าง หากเห็นแนวทางการใช้ ประโยชน์ให้จัดทำเป็นโครงการเสนอที่ประชุมพิจารณาต่อไป...

ต่อมาเมื่อ ศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ ขึ้นดำรงตำแหน่งอธิการบดีเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2546 จากนั้น วันที่ 19 ตุลาคม 2546 อธิการบดีได้เดินทางไปราชการทอดกฐินพระราชทานที่วัดพระธาตุหริภุญชัย วรมหาวิหาร จ.ลำพูน และเพื่อให้การเดินทางไปราชการ ครั้งนั้นได้ประโยชน์หลายทาง อธิการบดีและคณะผู้บริหารจำนวนหนึ่งจึงได้เดินทางด้วยรถยนต์กลับกรุงเทพมหานคร โดยมีกำหนดการดูพื้นที่ประมาณ 1,800 ไร่ ที่ ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน จ.อุดรดิตถ์ และดูพื้นที่ที่ไม่รู้ว่ามีจำนวนที่แน่นอนที่ มศว ศูนย์นาแห้ว อ.นาแห้ว จ.เลย เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายของมหาวิทยาลัยต่อไป

กล่าวเฉพาะการลงพื้นที่ เพื่อการศึกษาข้อมูลที่ดินสาธารณะประโยชน์ ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน ครั้งแรก ผู้เขียนได้สัมผัสความร่วมมือ การให้การสนับสนุนจากผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี รวมทั้งได้รับความคาดหวังของชุมชนว่า อยากจะเห็นมหาวิทยาลัยเกิดใหม่ในพื้นที่ อยากจะเห็นลูกหลานของตนเข้าศึกษาต่อในพื้นที่ ซึ่งก็เป็นเรื่องปกติของชุมชนที่เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญของการศึกษา แม้การศึกษาในความหมายของชุมชน จะเป็นการศึกษาในระบบ ตามแบบการศึกษากระแสหลัก ซึ่งความหวังของชุมชน เช่นนี้ เอาเข้าจริงๆ แล้ว จะมีลูกหลานของคนในชุมชนสักกี่คนจะมีโอกาสเข้าศึกษา หรือเมื่อเข้าศึกษาแล้วจะมีลูกหลานในชุมชนเหลืออยู่สักกี่คนที่จบแล้วทำงานในชุมชน หากมีหลงเหลือที่จะทำงานในชุมชน บัณฑิตเหล่านั้นจะช่วยทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้จริงหรือไม่ เป็นผู้นำชุมชนเพื่อก้าวข้ามวงล้อมวัฒนธรรมบริโภคนิยม และระบบทุนนิยมโลกาภิวัตน์ได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ผู้เขียนครุ่นคิดอยู่ภายในใจ และคิดว่าสิ่งเหล่านี้ถือเป็นเรื่องใหญ่ ถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหมู่ผู้นำชุมชนในวาระโอกาสต่อๆ ไป รวมทั้งทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม จากการได้สัมผัสผู้นำชุมชนระดับรากหญ้า ทำให้ผู้เขียน ซึ่งไม่มีประสบการณ์และไม่มีความรู้เรื่องกระบวนการให้ได้มาซึ่งที่ดินคิดเอาเองว่า ทุกสิ่งทุกอย่างคงดำเนินไปได้โดยไม่มีอุปสรรคมากนัก คงได้รับการสนับสนุนจากทุกๆ ฝ่ายด้วยดี แต่ในโลกของความเป็นจริงได้ให้คำตอบต่อผู้เขียนในกาลเวลาต่อมาว่า แต่ละขั้น แต่ละตอนของการก้าวเดินในทุกเรื่อง ล้วนมีอุปสรรคขัดขวางอย่างคาดไม่ถึง

ก่อเกิดโครงการมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน

ในฐานะประธานยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม ซึ่งโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ถือเป็นเรื่องหนึ่งที่คุณเขียนจะต้องรับผิดชอบ แต่การที่จะดำเนินโครงการดังกล่าวได้ จำต้องได้รับความเห็นชอบโครงการระดับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อการดำเนินการอย่างมีฐานรองรับ ซึ่งในเบื้องต้น อธิการบดีเป็นผู้เสนอชื่อโครงการ พร้อมทั้งบันทึกร่างแนวคิดมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ให้ผู้เขียนนำไปพิจารณาประกอบการเขียนโครงการและเพื่อดำเนินการ

ผู้เขียนได้อาศัยแนวคิดของอิกราบตี ได้ศึกษาแนวคิดวิทยาลัยชุมชน (เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน) ได้อาศัยฐานข้อมูลของจังหวัดอุตรดิตถ์ได้ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลจากชุมชนและผู้นำชุมชนได้ศึกษารัฐธรรมนูญ พรบ.การปฏิรูปการศึกษา ได้ศึกษากระบวนทัศน์ใหม่และแนวคิดทวนกระแสจากนักคิดหลายสำนัก เพื่อก่อรูปเป็นโครงการที่มีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้...

บทบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม บทบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และบทบัญญัติว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ล้วน เกี่ยวข้องและเกื้อกูลต่อการสนับสนุนวิถีชีวิตในชุมชน การอนุรักษ์ ธรรมชาติและสร้างสรรค์ สิ่งแวดล้อมให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน

ขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ก็ได้สะท้อนเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญออกมาในด้านความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษา สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา การจัด ระบบการศึกษา แนวทางจัดการศึกษา ตลอดจนการบริหารและการจัดการศึกษาที่เชื่อมโยงกับชุมชนในความ หมายที่แตกต่างไปจากเดิม

ส่วนรัฐบาลก็ได้เสนอยุทธศาสตร์ 5 ด้าน โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาทุนทางสังคมและการ แก้ไขปัญหาความยากจนและการยกระดับคุณภาพชีวิตนั้น ได้เน้นความสำคัญของการเพิ่มศักยภาพและโอกาส ของคนยากจน การปฏิรูปการศึกษาและการเติมปัญญาให้สังคม ฯลฯ อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิเคราะห์โดยฝ่ายยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นเพื่อการพัฒนาไปสู่มหาวิทยาลัยชุมชนว่า

ด้วยการพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ยุคใหม่ของสังคมโลกที่เชื่อมโยงกับพัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ของสังคมไทย

ด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในอดีตของประเทศไทยในฐานะของประเทศโลกที่ 3 ในความหมายของทฤษฎีหนึ่ง หรือในฐานะการแบ่งโลกด้วยลัทธิอุดมการณ์ในอีกทฤษฎีหนึ่ง ได้ส่งผลทำให้การก่อเกิดและการพัฒนาของประเทศ ไทยเป็นไปตามโครงสร้างอำนาจของประเทศที่ควบคุมระบบโลกที่แข็งแกร่งกว่าอย่างมีอาจหลีกเลี่ยง โดยไม่ยกเว้น แม้กระทั่งการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยของไทยที่ผ่านมา ล้วนมีเหตุทำให้ต้องยึดถือแบบ อย่าง ปรัชญาและแนวคิดของมหาวิทยาลัยชั้นนำในโลกตะวันตกเป็นต้นแบบ ควบคู่ไปกับการผลิตบัณฑิตและการ ศึกษาวิจัยที่ตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยนับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2504 เป็นต้นมา

แต่เมื่อสังคมไทยต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในปี พ.ศ.2540 และวิกฤตความ รุนแรงทางการเมืองมาก่อนหน้าหลายครั้ง หลายคราว สภาพการณ์ เช่นนี้ส่งผลทำให้นักวิเคราะห์ระดับ โครงสร้างภายใต้กระบวนทัศน์ใหม่ ระบบคิดใหม่ ทฤษฎีใหม่ หรือฐานคิดใหม่ได้วิพากษ์บทบาทของ มหาวิทยาลัยที่ผ่านมาในด้านต่างๆ อย่างเข้มข้น โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาาระบบมหาวิทยาลัยแนวกระแสหลัก การตกอยู่ภายใต้ลัทธิล่าอาณานิคมแผนใหม่ การขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยแบบพาดิชัยนิยม การ

พัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่กับดักของระบบทุนนิยมโลกาภิวัตน์ ฯลฯ ซึ่งด้านหนึ่งไม่เพียงแต่มหาวิทยาลัยทั้งหลายในประเทศไทยจะตกอยู่ในสภาพของการเป็นผู้ถูกระงับจากภายนอกประเทศเท่านั้น

แต่ในอีกด้านหนึ่ง มหาวิทยาลัยทั้งหลาย ก็มีสถานะเป็นผู้กระทำระดับภายในประเทศควบคู่กันไปด้วยการเป็นส่วนหนึ่งของระบบกระแสหลัก ที่ผลิตคนไปสนับสนุนโครงสร้างที่ไม่ยุติธรรม ที่เบียดเบียนมากกว่าเกื้อกูล ที่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าพึ่งพาอาศัย ที่แย่งชิงทรัพยากรในชุมชนมากกว่าร่วมมือกันดูแลรักษาและใช้ทรัพยากร เพื่อการคงอยู่ที่ดีที่สมดุล ที่ครอบงำทางวัฒนธรรมมากกว่าเคารพวัฒนธรรมชุมชน จนส่งผลทำให้สถาบันอุดมศึกษา สถาบันที่ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งรวมของคนที่มีความรู้ความสามารถและมีการศึกษาสูงสุด ได้รับงบประมาณเฉลี่ยต่อหัว ต่อคนเพื่อการศึกษามากที่สุด และเป็นความหวังของสังคมสูงสุด แต่กลับเป็นสถาบันที่ถูกวิพากษ์จากนักวิเคราะห์เชิงโครงสร้างว่า ไม่มีบทบาทในการพัฒนาองค์ความรู้ ค้นคว้าวิจัยและผลิตบัณฑิตที่ส่งเสริมการพัฒนาสังคมและชุมชนไปสู่ความยั่งยืนเท่าที่ควรจะเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถือเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่แม้จะมีศูนย์กลางอยู่กลางใจเมืองและชุมชนนานาชาติย่านสุขุมวิท-อโศกมนตรี และมีศูนย์ใหม่อยู่ที่จังหวัดนครนายก แต่จากการพัฒนาของสังคมไทยดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเห็นว่า การพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ สามารถดำเนินการไปได้ ทั้งทิศทางของมหาวิทยาลัยกระแสหลักเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาระบบเดิม ควบคู่ไปกับการแสวงหาทิศทางของมหาวิทยาลัยทางเลือก ซึ่งแต่ละทิศทางก็มีทั้งจุดร่วม จุดต่าง และจุดเหลื่อมซ้อนที่สามารถร่วมมือ และส่งเสริมความแข็งแกร่งให้กันและกัน เพื่อยังประโยชน์ต่อชุมชนเมืองและชุมชนชนบทได้

ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจึงสนับสนุนให้มีโครงการจัดตั้ง **มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน เกิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุ 50 พรรษา และทรงสำเร็จการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ 20 ปี : พุทธศักราช 2548** ขึ้น เพื่อให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีบทบาทในการแก้ปัญหาวิกฤต มีบทบาทในการสร้างสรรค์ชุมชน พัฒนาชุมชนไปสู่ความยั่งยืน ด้วยทฤษฎีและการปฏิบัติที่ผสมผสาน บนฐานของความเป็นจริงและการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน...

โครงการดังกล่าว ได้ถูกนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาซึ่งการพิจารณาในที่ประชุม มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันหลายแง่มุม ตั้งแต่ให้การสนับสนุนโครงการ ไม่เห็นความชัดเจนในโครงการ จนกระทั่งการอภิปรายคัดค้านถึงขั้นให้ยุบโครงการนี้เสีย ทั้งนี้ผู้เขียนก็ต้องขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ และทีมงานผู้บริหารส่วนใหญ่ที่อภิปรายสนับสนุนให้ที่ประชุมเห็นควรมีมติรับหลักการ เพื่อให้ผู้เขียนสามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้

ซึ่งผลของการแสดงความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นไปในทางใด ได้ส่งผลทำให้ผู้เขียนเริ่มตระหนักตั้งแต่ ณ บัดนั้นว่า หนทางข้างหน้าคงจะต้องเผชิญหน้ากับปัญหาที่คาดไม่ถึงในอีกหลาย ๆ ปัญหาอย่างแน่นอน

ใกล้ชิดชุมชน เพื่อให้มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในชุมชน

การประกาศชื่อโครงการมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน เกิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุ 50 พรรษา ผู้เขียนและคณะผู้ร่วมงานตระหนักดีว่า นี่มิใช่โครงการที่จะทำกันเล่นๆ หรืออาศัยโครงการเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ใส่ตน ดังนั้น ทุกครั้งที่ผู้เขียนและทีมงานต้องลงพื้นที่พบปะผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชน หรือจัดประชุมสัมมนาในชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างฐานความคิดของมหาวิทยาลัยชุมชนในความหมายใหม่ร่วมกัน ผู้เขียนและทีมงานก็จะแสดงจุดยืนอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา และอย่างเปิดเผยว่า โครงการมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน มิได้ออกมาล่าเหยื่อหาลูกค้า จัดการศึกษาเพื่อพาณิชย์ มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ไม่มีนโยบายถอดแบบมหาวิทยาลัยเพื่อการค้า เพื่อธุรกิจการศึกษา มาจัดตั้งที่ อำเภอตรอน มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน จะเป็นมหาวิทยาลัยที่ไม่สะท้อนความยิ่งใหญ่หรูหราทางกายภาพ แต่จะสะท้อนภาพของการเคารพกฎธรรมชาติ ความจริงที่มีอยู่ในธรรมชาติ การดำรงอยู่ร่วมกับธรรมชาติ มองธรรมชาติเป็นมิตร ไม่ทำลายธรรมชาติสิ่งแวดล้อมด้วย การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน จะสะท้อนความคิดแห่งการเคารพวิถีจริยธรรมที่สัมพันธ์กับกฎธรรมชาติสู่การปฏิบัติอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่าง **เป็นมหาวิทยาลัย** กับ **มีความเป็นมหาวิทยาลัย** นั่นก็ หมายความว่า ถ้าเราเข้าใจว่า **มหาวิทยาลัย คือ คน การมีความเป็นมหาวิทยาลัย คือ คือการมีความเป็นคน** ความแตกต่างข้อนี้ หรือการให้คุณค่าของวิถีจริยธรรมก็คือวิถีทางของ มศว ตรอน ที่มุ่งมั่นจะก้าวเดิน

แต่สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีไข่หมายถึงเกษตรพอเพียงเท่านั้น แต่หมายรวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตและทุกสิ่ง ก็ถือเป็นฐานรากของการพัฒนามหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ที่เป็นสัญญาณของมหาวิทยาลัยทางเลือกหรือมหาวิทยาลัยที่เป็นอิสระจากมหาวิทยาลัยแนวคิดกระแสหลัก เพื่อให้การดำรงอยู่ที่แตกต่าง เป็นคำตอบของการเคารพอัตลักษณ์ เคารพความหลากหลายอย่างเป็นรูปธรรม แต่อย่างไรก็ตาม สุดท้ายปลายทางมหาวิทยาลัยชุมชนก็ต้องถือชุมชนเป็นจุดหมาย ไม่ใช่ให้ชุมชนเป็นเครื่องมือของระบบทุนที่ยึดถือกำไร ยึดถือเงิน ยึดถือวัตถุเป็นตัวตั้ง

ความคิดเหล่านี้ ผู้เขียนและคณะทำงานได้นำไปแลกเปลี่ยนกับผู้นำชุมชนเมื่อมีโอกาสและเมื่อมีเงื่อนไขอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งก็เป็นเรื่องน่ายินดี ที่ผู้นำชุมชนจำนวนหนึ่งมีความเห็นเช่นนี้เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ในขณะที่อีกหลายส่วนงานในพื้นที่ยังมีภาพของ มศว ตรอน ในรูปแบบของมหาวิทยาลัยกระแสหลัก

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดกิจกรรมลงพื้นที่ในชุมชน ถือเป็นการกระบวนการหนึ่งที่สำคัญ เรื่องนี้ผู้เขียนต้องขอขอบคุณคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่เป็นกองหน้าออกค่ายสำรวจพื้นที่ ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2547 และน่านิสิต เจ้าหน้าที่และคณาจารย์ ประมาณ 100 คน ออกค่ายโครงการปฏิบัติการสำรวจภาคสนาม ในการจัดการเรียนการสอนวิชา วยศ. 263 ในพื้นที่โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม - 4 เมษายน 2547 รวมทั้งได้ออกค่ายโครงการปฏิบัติการสำรวจภาค

สนาม ในปีต่อๆ มา ส่วนคณะแพทยศาสตร์ก็ปฏิบัติภารกิจบริการวิชาการแก่ชุมชนด้วยการสนับสนุนหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบุญธรรม-บุญพริ้ง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ยอดโพธิ์ทอง 1 ที่ อ.บ้านโคก จ.อุดรดิตต์ ซึ่งมีพื้นที่ติด สปป.ลาว ในเวลาไล่เลี่ยกัน ในขณะที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ก็ทำกิจกรรมศิลปะเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่และโรงเรียน ดชด. และคณะสังคมศาสตร์ได้จัดกิจกรรมห้องเรียนชุมชนในพื้นที่ ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน ซึ่งก็ส่งผลทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดความผูกพันใกล้ชิด โดยที่ยังมีโครงการอื่นๆ อีกมากที่มีได้กล่าวถึง เช่นโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่โครงการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะในนิสิตเพื่อเป็นบัณฑิตในอุดมคติไทย ซึ่งรองศาสตราจารย์สุมาลี เหลืองสกุล เป็นประธานฯลฯ กิจกรรมและโครงการหลายโครงการที่ลงพื้นที่ในเขตที่ตั้งและปริมนทล ได้ส่งผลที่สำคัญที่ควรจารึกไว้ก็คือ มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน เริ่มมีฐานชุมชนที่ให้การสนับสนุนที่แข็งแรง

ทว่าท่ามกลางการสนับสนุนจากชุมชนที่แข็งแรง ผู้เขียน คณะทำงาน คณาจารย์ นิสิตที่ลงพื้นที่ก็ต้องพบแรงกดดันจากกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่น ที่เป็นนายทุนบุกรุกที่ดินด้านหลังภูเขาและด้านริมคลองตรอน ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยเช่นกัน การออกค่ายของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ได้พบกับบุคคลและกลุ่มบุคคลถืออาวุธ และประกาศเป็นเขตห้ามเข้า แม้แต่คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย เจ้าอาวาสวัดชัยมงคล (เจ้าคณะตำบลน้ำอ่าง) ผู้นำชุมชนรากหญ้าและผู้เขียน ก็เคยได้พบกับปฏิบัติการเช่นนี้บ้าง ซึ่งๆ หน้า แต่นั่นก็เป็นช่วงระยะเวลาของการเริ่มต้นช่วงปี 2547-2548 ซึ่งในเวลาต่อมา กระบวนการขับเคลื่อนชุมชนในพื้นที่ได้ส่งผลทำให้การบุกรุกที่ดินของนายทุนอิทธิพลท้องถิ่นได้ถูกดำเนินการจับกุมและเป็นคดีฟ้องร้องกันอยู่ในขณะนี้

แน่นอน หากบ้าน วัด โรงเรียน และทุกภาคส่วนชุมชนไม่ส่งเสริมสนับสนุน มศว ตรอน อย่างเข้มแข็งและอย่างที่เป็นอยู่ คณะทำงานโครงการก็คงอยู่ในสภาพที่โดดเดี่ยวจากชุมชน และอาจตกอยู่ท่ามกลางวงล้อมแห่งความไม่ปลอดภัย

มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่

คงจะต้องยอมรับว่า การเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ได้ส่งผลทำให้เกิดคำถามจากหลายส่วนและจากสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ หรือมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม

โดยเฉพาะคำถามและข้อสงสัยที่ว่า มศว ตรอน จะเข้ามาเป็นคู่แข่ง จะเข้ามาขยายตลาดแย่งลูกค้า หรือจะเข้ามาสร้างความแตกแยกในพื้นที่ เรื่องนี้ผู้เขียนและคณะทำงานต้องตอบคำถามหลายครั้งเมื่อลงพื้นที่ โดยยืนยันหลักการของการเป็นมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งหลักการดังกล่าวหรือปรัชญาดังกล่าวแท้จริงแล้วเป็นความแตกต่างที่สามารถร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้ โดยผลสุดท้ายก็คือชุมชน จะได้รับประโยชน์สูงสุด

เรื่องนี้ดูไปคล้ายเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ แต่ในความเป็นจริงก็คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ได้สร้างคุณูปการในพื้นที่เอาไว้มาก ผลิตภัณฑ์เอาไว้ในพื้นที่และจังหวัดปริมนทลจำนวนมหาศาล จนอาจกล่าวได้ว่าเมื่อใดที่ผู้เขียนและคณะทำงาน ต้องการประสานกับหน่วยงานในพื้นที่ จะต้องพบกับบัณฑิตจาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์อยู่เสมอ ซึ่งเมื่อมีคำถามผู้เขียนก็จะอธิบายและอาศัยสื่อในพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจ จนอาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันมีความเข้าใจและมีบรรยากาศที่ดีขึ้นเป็นอย่างมาก

การดำเนินการเรื่องที่ดินโครงการมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน

ที่ดิน แม้จะไม่ใช่เรื่องสำคัญสูงสุด แต่การได้รับอนุมัติให้ใช้พื้นที่ได้ตามกฎหมาย ก็ถือเป็นเงื่อนไขสำคัญในการดำเนินงานโครงการ รวมทั้งการของบประมาณแผ่นดินเพื่อผลักดันให้โครงการก้าวไปสู่จุดหมาย

ดังนั้น วันที่ 10 มีนาคม 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ อธิการบดี ก็ได้ทำหนังสือถึงนายอำเภอตรอน และวันที่ 17 มีนาคม 2547 อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำหนังสือถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อยื่นหนังสือ ปส.17 หรือหนังสือคำขอใช้พื้นที่ส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐ บนที่ดินสาธารณประโยชน์ ป่าแดง ห้วยลึก ต.น้ำอ่าง อ.ตรอน จ.นครนายก จำนวน 1,842 ไร่ 1 งาน 60 ตารางวา พร้อมทั้งทำหนังสือถึงสำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์ สาขาตรอน เพื่อตรวจรังวัดที่ดินสาธารณประโยชน์

การดำเนินการเรื่องที่ดินตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2547 จนถึงการประชุมคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2549 ณ สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีมติอนุมัติเห็นชอบ ก่อนเข้าสู่การพิจารณาขั้นสุดท้ายนั้น เวลาประมาณ 2 ปี 14 วัน ที่ผ่านทำให้ผู้เขียนได้ข้อสรุปบางประการว่า

ประการแรก แม้ระดับชุมชนพื้นฐานและเจ้าหน้าที่ของรัฐหน่วยงานต่างๆ ระดับพื้นที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนอย่างเต็มกำลัง แต่เมื่อนำเรื่องการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน เข้าสู่ที่ประชุมระดับจังหวัด แนวคิดการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ที่เป็นมหาวิทยาลัยแนวทางเลือกยังเป็นเรื่องใหม่ที่แตกต่างไปจากความเข้าใจเดิมๆ ซึ่งส่งผลทำให้ต้องตอบคำถามอธิบายความคิดเห็นกันตลอดเส้นทางการเดินทาง

ประการที่สอง กระบวนการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแบบเดิมคือการสั่งการจากเบื้องบน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้แทนของรัฐเคยชิน แต่เมื่อโครงการมหาวิทยาลัยชุมชน เริ่มจากชุมชนพื้นฐาน จึงส่งผลทำให้เกิดภาวะที่ไม่เป็นขนบนิยม อีกนัยหนึ่งก็คือ ระหว่างราชการมิได้เป็นผู้กำหนดชุมชน จึงส่งผลต่อความร่วมมือและการให้การสนับสนุนในเวลาต่อๆ มา

ประการที่สาม ผู้เขียนได้ความรู้ว่า ที่ดินผืนดังกล่าว มีหลายหน่วยงานอ้างกฎหมายแสดงความรับผิดชอบในการดูแล ซึ่งจะอ่านจากฉบับไหน จากหน่วยงานใดก็ดูจะถูกต้องทั้งสิ้น สภาพเช่นนี้ในแง่ของการปฏิบัติทำให้ผู้เขียนและคณะทำงานต้องพบกับความสับสน วุ่นวายมาจนบางครั้งเหมือนกับไม่มีทางออก แต่สุดท้ายที่ทุกคนตั้งมั่นในใจว่า งานนี้ต้องกัดไม่ปล่อยและทุ่มสุดตัว สุดท้าย ปัญหาหลายปัญหาจึงคลี่คลายจนก้าวข้ามภาวะวิกฤตระยะแรกไปได้

ประการที่สี่ ด้วยความที่มีความเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่ การเกิดถนน เอ.11 ขนาด 4 ช่องทางตัดผ่านกลางพื้นที่เดิม 1,842 ไร่ 1 งาน 60 ตารางวา ได้ส่งผลทำให้เมื่อมีการสำรวจพื้นที่ ต้องมีการปรับเปลี่ยน

ขนาดของการใช้พื้นที่โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชนใหม่ จากประมาณ 1,842 ไร่ เหลือเนื้อที่ 1,169 ไร่ 1 งาน 27 ตารางวา และเพื่อสงวนพื้นที่ไว้สำหรับหน่วยราชการ จึงเหลือพื้นที่เพื่อโครงการประมาณ 969 ไร่ 1 งาน 27 ตารางวา

ประการที่ห้า จากประสบการณ์เรื่องการดำเนินการเรื่องที่ดิน ต้องยอมรับว่า วันนี้นำการพิจารณาอนุมัติให้ใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ ความคิดของหน่วยงานในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี หมายถึงชุมชนและหน่วยงานในชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ประโยชน์ของชุมชนที่จะได้รับผลกระทบต่อชุมชนในระยะยาว ความมั่นคงแข็งแรงของชุมชนจากโครงการที่จะเกิดขึ้น บทเรียนจากอดีตที่หน่วยงานทางการศึกษาได้ที่ดินแล้วไม่พัฒนา หรือยิ่งพัฒนาก็ยิ่งเหินห่างจากชุมชน ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นข้อดีที่นำศึกษาจากชุมชนเป็นอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่คุณเขียนและคณะทำงานได้ดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน กล่าวโดยสรุปมีดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ได้ยื่นคำขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย (ในกรณีที่ดินอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน)

2. สำนักงานที่ดินจังหวัดประสานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน (สปก.) จังหวัด

3. สปก. จังหวัดตรวจสอบ 3 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย

3.1 ตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับแปลงที่ดิน เช่น ประกาศหวงห้าม น.ส.ล. หลักฐานแผนที่แสดงจุดที่ตั้ง แผนที่แสดงบริเวณและสิ่งก่อสร้างในที่ดิน

ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว เมื่อคณะผู้ดำเนินการควานหาเส้นทางเพื่อให้ได้มา ซึ่งพื้นที่จัดตั้งโครงการฯ จนพบทางออก จึงได้ดำเนินการทั้งการหาข้อมูลจัดทำหนังสือราชการ จัดทำเอกสารประกอบ ปรับปรุงแก้ไข กลับไปกลับมาเข้าประชุมชี้แจงหน่วยงานทุกระดับ ดั้งชั้นตอนที่ดำเนินไปแล้วดังต่อไปนี้

3.2 การตรวจสอบเกี่ยวกับการเลิกใช้ที่ดิน ประกอบด้วย มติสภาตำบลหรืออบต. ความเห็นของอำเภอ ความเห็นของจังหวัด (ซึ่งแต่ละเรื่องต้องผ่านที่ประชุมและการเข้าชี้แจงของผู้เขียนร่วมกับคณะผู้ดำเนินการ)

3.3 สปก. จังหวัดตรวจสอบสภาพที่ดินว่า มีความเหมาะสมต่อการนำมาปฏิรูปที่ดินหรือไม่ อยู่ในเขตดำเนินการหรือนอกเขตดำเนินการ ตรวจสอบสภาพการถือครอง และการทำประโยชน์ในปัจจุบัน พร้อมรูปถ่ายแปลงที่ดิน

4. พิสูจน์ให้ความจริงว่า พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้วหรือไม่ หากพิสูจน์ว่า ยังไม่มีการเลิกใช้ก็ต้องยุติเรื่องการใช้ที่ดิน โดย สปก. จังหวัดจะแจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัด และ มศว ผู้ขอใช้ทราบ

แต่เนื่องจากการดำเนินการพิสูจน์ความจริงแล้วปรากฏว่า พลเมืองได้ยืนยันอย่างมีหลักฐานว่าเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว จึงมีการเสนอให้ คปจ. ให้ความเห็นชอบ ซึ่งกรณีนี้ คปจ. ได้ให้ความเห็นชอบ จึงรวบรวมรายละเอียดให้ สปก. พิจารณา

สปก. พิจารณาแล้ว จึงเสนอเรื่องไปยัง คปจ. หรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์

พิจารณาในการประชุม ครั้งที่ 1/2548 วันที่ 5 กรกฎาคม 2548 ณ ห้องประชุมพิชัยดาบหัก

โดยการประชุมครั้งนี้ ถือว่ามีความสำคัญในระดับพื้นที่เป็นอย่างมาก จึงขอคัดลอกข้อมูลจากรายงานการประชุมให้ได้รับทราบ ทั้งประเด็นเสนอพิจารณาและมติคณะกรรมการดังต่อไปนี้

ประเด็นที่เสนอพิจารณา

1. ขอความเห็นชอบว่า ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน แปลงกระทรวงมหาดไทย (ป่าแดงท้ายลี้ก) ตาม นสล. เลขที่ 27584 เฉพาะส่วนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขออนุญาตใช้ประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ 969-1-27 ไร่ พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว

2. ขอความเห็นชอบว่า ไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ฯ ตาม นสล.เลขที่ 27584 เฉพาะส่วนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขออนุญาตใช้ประโยชน์เนื้อที่ประมาณ 969-1-27 ไร่ เพื่อการปฏิรูปตลอดไป

มติคณะกรรมการ เห็นชอบ และมีข้อสังเกตดังนี้

1. ขอให้มีแผนงานโครงการที่ชัดเจน และจะทำอะไรเมื่อไหร่กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และขอให้มี Action plan เสนอด้วย

2. ภายใน 2 ปี หากไม่ดำเนินการตามแผนงาน จังหวัดขอพื้นที่คืน การเห็นชอบหรือการอนุมัติตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์ ภายได้ข้อสังเกตดังกล่าว ทำให้เหลืออีก 2 ชั้นสุดท้าย

คือการแจ้งให้จังหวัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัดคนใหม่ (ร้อยตำรวจเอกอุฎุทธิ ศรีจันทร์) ทราบ โดยล่าสุดจังหวัดได้ส่งเรื่องมายังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทั้งนี้ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2549 สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งคณะกรรมการใช้เวลาการพิจารณาวาระนี้ตั้งแต่เวลา 16.00-16.50 น. โดยไม่มีข้อสงสัยเรื่องการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการศึกษา แต่เป็นเรื่องของข้อกฎหมายอย่างไรก็ตามในที่สุดที่ประชุมก็มีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่จังหวัดอุดรดิตถ์ เสนอเรื่องให้พิจารณาก่อนที่จะมีการดำเนินการในขั้นต่อไป

สรุป

การดำเนินงานโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปี 2552 แม้จะยังอยู่ในช่วงของการดำเนินการระหว่างจังหวัดอุดรดิตถ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้นสังกัด แต่สำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็มีกิจกรรมขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ดังต่อไปนี้

1. โครงการศิลปะเพื่อเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสครั้งที่ 6 ที่โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ และที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบุญธรรม-บุญพริ้ง ต.บ่อเบี้ย อ.บ้านโคก จ.อุดรดิตถ์

2. โครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง **มหาวิทยาลัยชุมชน มศว : การจัดการศึกษาที่เคารพคุณค่าของกฎธรรมชาติ วิถีจริยธรรม ปรัชญาพอเพียง และการจัดการที่เน้นมนุษย์และชุมชนเป็นจุดหมาย** เมื่อวันที่ 25-27 พฤศจิกายน 2548 ณ ห้องประชุมเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ โดย ฯพณฯ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดการสัมมนาและปาฐกถาพิเศษ

3. **โครงการสัมมนาระดับชาติเนื่องในวาระครบรอบ 50 ปี วันครู เรื่อง การปฏิรูปการศึกษานบนฐานรากปรัชญาพอเพียง** เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2549 ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่องฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดย ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ เป็นประธานเปิดการสัมมนาและปาฐกถาพิเศษ

4. **โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนภาคสนามและจิตอาสาหลังเหตุการณ์อุทกภัย** อำเภอท่าปลา อำเภอลับแล อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ วันที่ 27-29 กรกฎาคม 2552

5. โครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง **มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน : การปฏิรูปการศึกษานบนฐานรากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** เมื่อวันที่ 6-8 ธันวาคม 2549 ณ ห้องประชุมเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ โดย ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดการสัมมนาและปาฐกถาพิเศษ

6. **โครงการนิทรรศการจิตอาสา ครบรอบ 100 วันอุทกภัย จังหวัดอุตรดิตถ์ วันที่ 1-10 กันยายน 2549 ประกอบด้วยโครงการย่อย 4 โครงการ**

6.1 โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาจิตอาสาสมัคร นิสิตโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองครองราชย์ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่สถานที่จัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์

6.2 โครงการหน่วยบริการทางการแพทย์เคลื่อนที่บูรณาการ (บก.6) ที่อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

6.3 โครงการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะในนิสิตเพื่อเป็นบัณฑิตในอุดมคติไทย (บก.13) ร่วมกับโครงการพัฒนาการศึกษาในชุมชนและชนบท (บก.15) เพื่อรณรงค์บริจาคหนังสือและสื่อการเรียนเพื่อน้อง 9 โรงเรียน ที่อำเภอท่าปลา อำเภอลับแล และอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

6.4 โครงการบริจาคหนังสือวิชาการ ผลงานวิจัยหรือหนังสือที่มีคุณภาพ 1 คน 1 เล่ม (หรือมากกว่า) จากคณาจารย์และฝ่ายสนับสนุนวิชาการเพื่อห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

7. **โครงการนำร่อง : ศึกษาเรียนรู้การสร้างข้อมูลชุมชนภาคสนาม เพื่อเป็นแนวทางกำหนดนโยบายการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน โดยมีกิจกรรมเป็นกระบวนการ** เมื่อวันที่ 5-7 ธันวาคม 2549 ที่บ้านห้วยไผ่ ตำบลบ่อเบี้ย จังหวัดอุตรดิตถ์และโรงเรียน ดชด. บุญธรรม - บุญพริ้ง ที่บ้านภูต่าง ตำบลบ่อเบี้ย จังหวัดอุตรดิตถ์ และโรงเรียน ดชด. ยอดโพธิ์ทอง 1

8. โครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง **มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน : การปฏิรูปการศึกษานบน**

ฐานรากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันที่ 6-8 ธันวาคม 2549 ณ ห้องประชุมเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ โดย ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดการสัมมนาและปาฐกถาพิเศษ

9. โครงการจัดทำฐานข้อมูลชุมชน 9 ตำบล รอบพื้นที่โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน (มกราคม 2550-กันยายน 2550) รวม 4 ระยะงบประมาณ 450,000 บาท (สี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

10. โครงการจัดทำฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมเครือข่ายในพื้นที่ มศว ตรอน และ มศว นานาหัว : กรณีศึกษาวัดหลวงป่ายาง ตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ (มกราคม 2550-กันยายน 2550) รวม 4 ระยะ งบประมาณ 400,000 บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

11. โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช และ 75 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ (เมษายน 2550-กันยายน 2550) งบประมาณ 350,000 บาท (สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

12. โครงการสัมมนาผู้บริหารทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ : การสร้างฐานข้อมูลชุมชนเพื่อสร้างแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (เมษายน 2550-กันยายน 2550) งบประมาณ 350,000 บาท (สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

13. โครงการสัมมนานุคลากรผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในพื้นที่เพื่อสร้างเครือข่ายจังหวัดอุตรดิตถ์ (เมษายน 2550-กันยายน 2550) งบประมาณ 504,612 บาท (ห้าแสนสี่พันหกร้อยสิบสองบาทถ้วน)

14. โครงการศิลปะเพื่อเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสครั้งที่ 12 และโครงการครบรอบอุทกภัยโคลนถล่ม วันที่ 21-23 พฤษภาคม 2550 ณ โรงเรียนวัดทองลับแล จ.อุตรดิตถ์

15. โครงการ "ปลูกจิตสำนึกสาธารณะในนิสิตด้วยกิจกรรมบูรณาการ รัชชธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอนุรักษ์โรงเรียนเก่า และศึกษาแหล่งดินขาวเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน วันที่ 9-11 สิงหาคม 2550ในพื้นที่มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน

16. โครงการสร้างฐานข้อมูลพรรณพืชเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่โครงการมหาวิทยาลัย ชุมชน มศว ตรอน

17. โครงการวิจัยศึกษาเนื้อดินขาวในเขตอำเภอตรอน จ.อุตรดิตถ์ เพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์ทางเซรามิกส์ เซรามิกส์ศึกษา และเพื่อชุมชน

18. โครงการวิจัยต้นแบบเตาเผาเซรามิกส์เชื้อเพลิงแก๊สสู่กระบวนการศึกษาเครื่องปั้นดินเผาในโรงเรียนและชุมชน จ.อุตรดิตถ์

19. โครงการศึกษาการพัฒนาเกษตรเชิงเข้ากับผลกระทบที่มีต่อระบบนิเวศวิทยาเพื่อการแก้ปัญหาวิกฤติอุทกภัยโคลนถล่ม จังหวัดอุตรดิตถ์

20. โครงการพัฒนาต้นแบบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มศว ตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ เรื่อง การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 วันที่ 27-29

มีนาคม 2551 ณ ห้องประชุมเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

21. โครงการพัฒนาห้องสมุด และสื่อทางการศึกษา สำหรับโรงเรียนวัดท้องลับแล และโรงเรียน ดชด. บุญธรรม-บุญพริ้ง โรงเรียน ดชด.ยอดโพธิ์ทอง จังหวัดอุตรดิตถ์

22. โครงการจัดทำภูมิสารสนเทศ : ภูมิลักษณะ จังหวัดอุตรดิตถ์และเครือข่าย

23. โครงการสัมมนาวิชาการ เผยแพร่ความรู้สิ่งแวดล้อมสู่ชุมชน เรื่อง การใช้สิ่งแวดล้อมเป็นสื่อการสอนสังคมศึกษา และระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการเรียนการสอน

วันที่ 21-22 และวันที่ 23-24 สิงหาคม 2551 จัดที่ อำเภอเมือง และที่โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี จังหวัดอุตรดิตถ์

24. โครงการจัดทำเอกสารและประชาสัมพันธ์ โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน และเครือข่าย

25. โครงการ “คืนต้นกล้า สู้ผืนป่า มศว ตรอน” เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน์จากป่าเสื่อมโทรมในพื้นที่ มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน ให้เป็นต้นแบบในการพัฒนาพื้นที่ป่าให้กลับมาเป็นป่าสมบูรณ์และชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้

26. โครงการสร้างฝายชะลอน้ำในพื้นที่ มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน

27. โครงการเรียนรู้กระบวนการพื้นฐานความรู้ทางเซรามิกส์ในโรงเรียนและชุมชน

28. โครงการเสริมสร้างกระบวนการพื้นฐานทางเซรามิกส์สร้างสรรค์

29. โครงการกระบวนการประยุกต์วัดดูดิบท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา

30. โครงการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เซรามิกส์

31. โครงการสร้างฐานข้อมูลพรรณพืชเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

32. โครงการจัดแสดงนิทรรศการศิลปะที่สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดอุตรดิตถ์

33. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการศิลปะ โดยศิลปินร่วมสมัยจังหวัดอุตรดิตถ์ และศิลปินร่วมสมัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

34. โครงการวัฒนธรรมเขื่อนลับแล และเอกลักษณ์เรือนไทยพื้นบ้านอำเภอลับแล เพื่อการอนุรักษ์

การผลิตสื่อ สิ่งพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์เผยแพร่แล้ว

1. หนังสือ “คืนต้นกล้าสู้ผืนป่า มศว ตรอน”

2. หนังสือระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

3. หนังสือฐานข้อมูลชุมชนรอบพื้นที่โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน

4. หนังสือฐานข้อมูลวัฒนธรรมอำเภอดรอน และวัฒนธรรมพื้นที่โดยรอบมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน

5. หนังสือ “ป่าคือมหาวิทยาลัย”

6. แผ่นพับ “รู้ทัน กันภัย อุทกภัยโคลนถล่ม แผ่นพับประกอบการสัมมนาวิชาการโครงการศึกษาการพัฒนาเกษตรเชิงเขากับผลกระทบที่มีต่อระบบนิเวศวิทยา เพื่อการแก้ปัญหาวิกฤติอุทกภัยโคลนถล่ม
7. หนังสือ “กอยเฮือนลับแล”
8. สูจิบัตรรวบรวมบทความ ภาพเขียน และผลงานแอนิเมชันจากโครงการสัมมนาการศึกษาธรรมชาติ พรรณพืช และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่มหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน และอบรบการจัดทำสารคดี และภาพยนตร์สั้น เพื่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ชุมชน และนำเสนอปัญหาวิกฤติโลกร้อนแก่เยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ชื่อ 19 : An inconvenient foot เล่ม 1 และเล่ม 2

ผลงานสร้างฐานข้อมูลที่ดำเนินการเสร็จแล้ว

โครงการศึกษากระบวนการสร้างฐานข้อมูลชุมชนแบบชุมชนมีส่วนร่วมของชุมชนต้นแบบบ้านบ่อลูกวังและกระบวนการขยายผลสู่ชุมชน 6 ชุมชน ที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ตั้งแต่ปี 2548 ถึง 2549

โครงการทางวิชาการที่กำลังดำเนินการมีดังนี้

1. โครงการจัดทำฐานข้อมูลชุมชน 9 ตำบล รอบพื้นที่โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยชุมชน มศว ตรอน (มกราคม 2550-กันยายน 2550) รวม 4 ระยะเวลาประมาณ 450,000 บาท (สี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน)
2. โครงการจัดทำฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมเครือข่ายในพื้นที่ มศว ตรอน และมศว นานเทว : กรณีศึกษาวัดหลวงป่ายาง ตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์ (มกราคม 2550-กันยายน 2550) รวม 4 ระยะเวลาประมาณ 400,000 บาท (สี่แสนบาทถ้วน)
3. โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช มหาราช และ 75 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ (เมษายน 2550-กันยายน 2550) งบประมาณ 350,000 บาท (สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)
4. โครงการสัมมนาผู้บริหารทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ : การสร้างฐานข้อมูลชุมชนเพื่อสร้างแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (เมษายน 2550-กันยายน 2550) งบประมาณ 350,000 บาท (สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)
5. โครงการสัมมนานุคลากรผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในพื้นที่เพื่อสร้างเครือข่ายจังหวัดอุดรดิตถ์ (เมษายน 2550-กันยายน 2550) งบประมาณ 504,612 บาท (ห้าแสนสี่พันหกร้อยสิบสองบาทถ้วน)